

skih svojih dežel in naselbin in slovaškega plemena zgrajen državi prispevati novemu razvoju človeštva na temelju svobode in bratsva, priznavajoč v tej državi narodnim manjšinam popolnoma enake pravice.

Temeljem teh načel slovesno prosvedujemo proti preziranju pravice narodov do samoodločbe na mirovnih pogajanjih ter zahtevamo, da bodi v smislu te pravice vsem narodom, toraj tudi našemu, zagotovljena udeležba na mirovnem kongresu in popolna svoboda, da ondi branijo svoje pravice.

Nemška zlobnost.

V Mariboru se razgrajajo nemški mladiči naprej proti Slovincem. Najhujša zlobnost te nemške lakinaže pa je, da je sama oskrunila nemške spomenike, zdaj pa dolži po „Marburger Zeitung“ in drugih nemških listih, da so to napravili Slovenci.

Tappeinerjev spomenik so rdeče pomazali trije nemški učenci meščanske šole. (Eden izmed teh je bil potem izključen, ker je na 14 let star. Skodo 500 K so morali popraviti starši prizadetih. Pri oskrunjenju spomenika očeta nemških turnarjev, Jahna, je bilo enako. Za to imamo že dve priči. Eden Slovenec, bivši abiturient in enoletni prostovoljec že od začetka vojne, in ena Slovenka sta čula 3 nemško govoreče mlade fante ter videla, kako sta dva dvignila tretjega kvišku do glave spomenika, ki je potem z železom obdeloval Jahnovo glavo, oziroma oči. Ko sta se Slovenca približala spomeniku in sta videla natančno to čedno družbo, so zločinci popihali od spomenika. Ti dve priči sta pripravljene pričati o tem pred državnim pravdnikom. To je resnica o tem.

Zdaj pa pride „Marburger Zeitung“ ter trdi, da je vsem znano, kdo so duševni očetje tega vandalizma, namreč Slovenci. Ali ni to grozna zlobnost od nemške strani? Nemci sami napravijo te hudobije z namenom, da krivda pade na Slovence, kateri se naj potem sovražijo, pobijajo in se tim tarejo šipe. Ali državno pravdnništvo ne bo že kmalu napravilo konca tej hudobiji?

Nepotrebno zanimanje žandarjev.

Ministerijalna komisija, ki je preiskovala na Slovenskem preganjanje Slovencev ob začetku vojne, je prišla do prepričanja, da so bili na mnogih krajih žandarji preveč skrbni v svoji službi in so smatrali vsakega narodno zavednega in delavnega Slovenca za srbofila. Ker so razni Weissi, Netoliczki, Selligerji in drugi s svojimi tajnimi in netajnimi navodili pospeševali preganjanje Slovencev ter iskali veleizdajalce tam, kjer jih nikdar ni bilo, je bilo po nedolžnem preganjanju toliko nesrečnih žrtv ob začetku vojne.

In zopet imamo dokaze v rokah, da je žandarmerija prekoračila meje svojega delokroga in dopustne službene strogosti. V mnogih krajih pozveduje te dni žandarmerija z veliko skrbjo, kdo zbira podpise za jugoslovansko deklaracijo, kdo se podpisuje, kam se pošiljajo deklaracije, ali obstoji poseben odbor za jugoslovansko gibanje itd. Zapisujejo si tudi razna imena; poleg tega pa plašijo ljudi z grožnjami o kaznih in slabih posledicah. Poroča se nam o takih „poizvedovanjih“ skrbnih orožnikov iz Limbuša pri Mariboru, Pobrežja, Šmiklavža, Dogoš, Št. Lenarta, Sv. Ane v Slov. gor. in Studenic.

Prvotno se je sumilo, da je pri tem sodelovala politična oblast, a kakor se nam je zatrnilo na pristojnem mestu, politična oblast baje ni dala orožništvu nobenih navodil za poizvedovanje o jugoslovanski deklaraciji. Zadevo bomo natančno zasledovali in skrbeli, da gotovo preveč vneti orožniki ne bodo imeli več vpliva, stikati za tistimi, ki pobirajo podpise za Jugoslavijo. Mi smo mnenja, da imajo žandarji dandanes dovolj drugega opravka in da jim

pač ni treba imeti nepotrebnih skrbi radi ustanovitve samostojne avstrijsko-habsburške jugoslovanske države. To se bo opravilo tudi brez žandarjev. Drugače se jim ni treba zanimati za jugoslovansko deklaracijo, kakor samo za to, da jo podpišejo, če hočejo. Poroča se nam, da se je za zanimanje žandarjev že tudi začel zanimati Jugoslovanski klub v avstrijskem državnem zboru.

Narodni Svet.

Zagrebski „Glas Slovenaca, Hrvata i Srba“ prinaša iz Ljubljane naslednji dopis:

Organizacija jugoslavenskega narodnega predstavništva ni lahka stvar. Razkosani smo v 3 velike grupe: Jugoslaveni zastopani v dunajskem državnem zboru, Jugoslaveni pod krono sv. Stjepana, Bosna Heregovina.

Naš smoter je predstaviteljstvo za cel naš narod v monarhiji. Jugoslaveni izvan nje so zastopani po svojih legitimnih vladah in torej za to organizacija ne pridejo v poštev. Ker je naša organizacija prostovoljna, bo imel „Narodni Svet“ (v Mariboru s je predlagalo ime „Jugoslavenski narodni odbor“) na zunaj in znotraj priznano moč in ugled, ako je v njem združena jako pretežna večina naroda. Ni treba, da je v „Narodnem Svetu“ vsaka stranka in strančica, vsaj imamo konečno tudi stranke, ki postojajo le na papirju, ali pa take, ki delajo zavedno ali nezavedno politiko „pour le roi de Prusse“, a mogoča večina mora biti.

Organizacija po strankah izvedena mora biti zato, ker to jamči najintimnejšo udeležbo vsega naroda. Narod je organiziran po strankah in zato bo „Narodni Svet“ posredno deležen njihove že izdelane organizacije, ako se sezida na tem temelju. Nekateri prigovarjajo, naj se vzame za podlago zbor naših poslancev. Ako bi imeli provedeno proporno izborna pravo in če bi od zadnjih volitev ne bilo že tako silno dolgo, bi takoj pristali na to misel. Imamo pa stranke, ki so jake, a niso deležne nobenih mandatov ali pa le tako malega števila, da ne odgovarjajo pravi sili. Moremo pa priporočati ta sistem tam, kjer vspricho dogodkov ni več strank, oziroma, kjer se izbori vrše proporno ali vsaj po podobnih redih.

Položaj je danes tak, da vsenarodna organizacija v „Narodni Svet“ ni hipno provedljiva. V Banovini in v Bosni sicer vse vre in že se vidijo konture novih oblik. Tačas pa je situacija v Sloveniji in Istri že povsem zrela.

Zato se zdi, da bo prva sestavina za „Veliki narodni svet“ nastala iz Slovencev in Istranov. Ob enem se bodo priprave pospešile drugod, da se v doglednem času organizacija osredotoči z narodnim sedežem v Zagrebu.

Kako pa bo „Narodni Svet“ organiziran? Ako hoče biti delozmožen, ne sme biti prevelik, če pa hoče sloneti na širokem temelju, ne sme šteti premalo članov. Priporočajo se torej kombinirati „Širši svet“ in „ožji svet“ (= prezidij — eksekutiva). „Širši svet“ bi imel okroglo 30 članov, ožji pa 8 do 10. Širši svet bi se sestajal mesečno, ožji pa po potrebi. Prezidiju bi bila na razpolago pisarna.

Kako pa bi bilo z razmerjem članov? Občutljivost v tem oziru je hvala Bogu minula. Ali se boče kedaj sklepalo z večino glasov, ali mora biti vse soglasno? Ako hočemo, da je organizacija sposobna nagle akcije, mora veljati vsaj do neke zdrave meje večinski princip, ki se mu mora vsakokratna manjšina podrediti vsaj v pitanjih konkretne izvedbe splošno vsprejetih načel. Ako pa nočemo, da se raznim strankam v načelnih stvareh dela sila in se jih s tem po malem ozlovolji, dokler ne izstopijo, treba večinski princip precej postriči. Kaj se proglasi kot skupna zadeva, o tem mora glasovati širši narodni svet po skupinah in obvelja le, če v vseh skupinah večina pritrudi predlogu. Takt udeleženih voditeljev bo gledal na to, da se potem tudi v konkretnih slučajih majorizacija simbolji na minimum omeji. Stvari načelne važnosti se dajo privezati na kvalificirane večine, more se pa ustanoviti i druge ventile preventive (n. pr. odložitev sklepanja ob ugovoru i. t. d.), da se ognemo neprilik.

Kar se tiče broja, kolega pošlje vsaka stranka v „Narodni Svet“, je naravno, da se drži nekakia vsaj približna — po sporazumni cenitvi strank izvedena — prorocija delanskih razmer. Vemo, da je na Slovenskem V. L. S. najjačša stranka. Naravno, da ji gre tudi najjače zastopstvo in, če sama ne želi drugače, tudi predsedništvo. Zdi se tudi, da pri odmeri mandata drugim strankam ne bo bistvene poteškoče.

Vračanje beguncev v domovino.

„Osrednji odbor za vrnitev beguncev in obnovo Primorja“ na Dunaju, I., Bankgasse 2, poroča: Begunci nas od vseh strani obsipajo s pisme-

nimi vprašanji, kedaj in kako se bodo vračali v domovino. Ker ne moremo odgovorjati vsakemu posebej in je določeno, da morajo uradni razglasi biti objavljeni v jeziku beguncev in v časopisih najdalje do 15. febr., čutimo potrebo, da že prej objavimo našim beguncem v navodilo še nekaj glavnih določb.

Begunci se morajo oglasiti pri pristojni begunski oblasti (glavarstva, policijska oblast, uprava taborišč), da jim preskrbi potrebne izkaznice. Povsod tam, kjer je vladal tifus, bodo morali begunci imeti tudi zdravniško potrdilo, da so bili proti tifusu cepljeni.

Begunci, ki se bodo vračali posamič ali v skupnih transportih, dobe namesto do sedaj običajnega potnega lista in vojaške prehodnice posebne vrste izkaznice, kakoršno je določilo c. in kr. višje vojno poveljstvo, Q št. 1000. Take legitimacije, na katerih ne bo še pripombe „Imejitelj se vrne v občino . . .“, pošlje begunska oblast tistemu okrajnemu glavarstvu, kamor se hočejo begunci vrniti. Domače okrajno glavarstvo šele pripiše na izkaznico pripomnjo, da se begunec more vrniti. Take izkaznice mora vračati ekspresno na begunsko oblast, da jih ta izroči beguncem. Take izkaznice imajo veljavo štiri tedne. Domača politična oblast more vrnitev odkloniti le iz tehtnih razlogov. (Tu bi utegnile priti v poštev značne označbe „p. u.“ in „p. v.“).

V slučajih, ko bi domače glavarstvo 14 dni ne dalo odgovora, more begunec zahtevati, da begunska oblast to naznani naravnost notranjemu ministertvu. Take potne izkaznice morajo begunci po vrnitvi oddati na glavarstvu v ta namen, da bodo nepretrgoma dobivali begunsko podporo. Begunci pa se morejo vračati v domovino tudi z običajnimi potnimi listi in predpisanimi vojaškimi prehodnicami (Passierschein).

Prevoz beguncev in njihovega blaga je brezplačen. Niti v zakonu, niti v tem ministrskem razglasu ni nikakih omejitev glede na obseg in količino blaga. Begunci naj torej odločno zahtevajo, da pospremejo železnice vse njihovo blago, bodi tega kolikor koli. Priporočati je celo beguncem, naj si preskrbe kolikor le mogoče različnega živeža. Seveda je najbolje, ako vzamejo seboj kakoršnekoli množina krompirja, žita, itd., kot seme za porabo v domovini. Vse listine za prosto vožnjo morejo preskrbeti begunske oblasti. Predno pa morejo to storiti, morajo begunci imeti že v rokah gori omenjene potne izkaznice. Begunci, ki se bodo vračali z državnimi in zasebnimi železnicami, morajo dobiti za posamične železniške uprave posebna potna priporočila.

Skupni transporti. Begunske oblasti morajo skrbeti, da se bo vršilo vračanje beguncev brez pritožb in nevolje in da se transporti razdele na ves čas, ki je za vračanje določen. Po možnosti morajo ses avljati skupne transporte takih beguncev, ki se bodo vračali v iste občine ali njih sosedščine. Dalje morajo take transporte, natančno označene po številu oseb, živali, vozov, s približno količino blaga naznaniti višjemu vojnemu poveljstvu, uradu za ljudsko prehrano in deželni vladi. (Slede različne določbe o sestavi transportov). Posamično potujočim beguncem iz taborišč morajo dati živeža za tri dni. Tudi ostali begunci, ki potujejo posamič, se opozarjajo, naj se preskrbe z živežem za več dni. Denarno podporo morajo begunci dobiti najmanj za potni čas naprej.

Begunska podpora. Begunci bodo prejeli običajno podporo še 60 dni potem, ko so prišli zopet domov. V ta namen dobe posebne listine. Takoj po vrnitvi morajo izročiti te listine politični oblasti. Najdalje pa morajo to storiti do 1. aprila, sicer izgube pravico do podpore omenjenih 60 dni. Jako določen pa je predpis v tem razglasu, da vsem beguncem v skupini A se begunska podpora ustavi s 1. aprilom, pa naj se že vrnili ali ne.

Tudi nekateri begunci iz skupine A bodo mogli dobivati v nekaterih slučajih podporo še dalje po pretoku omenjenih 60 dni. Ti slučajji so: Nepreskrbljene in za zaslužek popolnoma nesposobne osebe; take osebe, katerim je bila vrnitev iz kakoršnegakoli vzroka zabranjena; bolezen, ki ne dopušča potovanja; dalje posebnega obzira vredni slučajji, kakor na pr. dijaki in otroci v raznih šolah. Vsi taki slučajji bodo posamič uradno dognani. Tozadevne prošnje je vložiti na tisto oblast, ki je doslej podporo dovolila, oziroma, kjer zdaj podporo prejema, in ta pošlje na deželno vlado, na Dunaju na notranje ministertvo.

O skupini B bomo poročali prihodnjič. O skupini A pa nam prihajajo naslednje pripombe: Občine Prvačina, Dornberg, nekatere vasi rihenberške županije, menda tudi nekatere na Krasu (kakor Brje), dalje Ljubušnje (t. j. vasi Kamno, Smast, Ladri, Ljubušnje, Selce, Vrsno in Krn) so več ali manj v tem obsegu poškodovane, da je uvrstitev v skupino B neopravičena. Po ministrskem razglasu bi se begunci morali vrniti v povsem razdejane hiše. Te vasi bi morale priti v skupino B, kamor bi se mogli vrniti tisti begunci, ki imajo domačo streho več ali manj obvarovano. Vsi drugi pa bi mogli ostati kjer so in dobivati begunsko podporo dalje. Prizadeta županstva naj v tem pogledu pošljejo glavarstvom svoja poročila.

Našim obrtnikom, rokodelcem in podjetnikom! Prodira prepričanje, namen in priznana potreba, da se porabijo za bodočo obnovitveno akcijo v prvi vrsti domači ljudje. Vsako županstvo imej pred očmi prvo nalogo, da ima natančen seznam vseh takih oseb svoje županije, z na-

tančno označbo sedanjega bivališča in morebitne sedanje vojaške službe. Ko bodo ti seznanili popolni, naj jih predložijo potom olavarstva na obnovitveni urad v Trstu. Točen prepis naj pošiljajo tudi našemu odboru. Sicer pa naj se interesirani rojaki naši sami oglašajo pri našem odboru. Posebno pa naj se oglase vsi tisti, ki imajo že kako opekarno, apnarno, večjo ali manjšo mizarstvo delavnico, stavbeniki in izprašani zidarski mojstri. Dalje naj se nam prijavljajo tudi invalidi, ki bi bili sposobni za marsikako službo, njim primerno. Tudi kar se njih tiče, bodo morala biti v naših krajih nameščena invalidom namenjena mesta v prvi vrsti z našimi rojaki.

Državni zbor.

V torkovi seji državne zbornice je v začetku seje predložil finančni minister zakonske predloge o obdačenju premoga, povišanju splošnega pridobinskega davka, zemljiškega davka itd. Vršila se je na to volitev novega podpredsednika namesto umrlega socialdemokratskega poslanca Pernerstorferja. Izvoljen je bil socialdemokratski kandidat poslanec K. Seitz.

Načelnik Češkega Svaza, poslanec Stanek, je nato stavil sledeči predlog: Zbornica odgovora ministrskega predsednika Seidlerja na Stanekovo interpelacijo glede zaplembe izjave čeških poslancev z dne 6. jan. 1918 v Pragi ne vzame na znanje radi tega, ker načeloma ne odobrava, da bi se smel za tretji izraz narodne volje.

Ministrski predsednik dr. Seidler je nato podal sledečo izjavo: V svoji izjavi z dne 22. jan. sem tako obširno razložil, zakaj je bila zaplenjena praška resolucija z dne 6. jan., da mi o tem ni treba več razpravljati. Priznam pa, da ima sedaj, ko sem to resolucijo tako ostro kritiziral, javnost pravico, da pozna resolucijo in si ustvari samostojno sodbo, ali ima avstrijska vlada prav ali ne. Zato sem s privoljenjem udeleženi činiteljev odredil, da se ta resolucija sme sedaj objaviti.

Nato je izjavil noviizvoljeni podpredsednik K. Seitz, da je postal češki predlog vsled izjave ministrskega predsednika brezpredmeten in da se bodo nemški socialni demokratje vzdržali glasovanja. A glede vsebine praške resolucije pa pripomni, da so socialni demokratje odločno za to, da se preuredi Avstrija in da se rešimo enkrat brezkončnih narodnostnih bojov v državi, da pa — in to je naglašal še bolj odločno — ne bodo trpeli, da bi se priklopili Nemci na Češkem, Moravskem in v Sleziji češki drvi in izročili „nasilju“ Čehov.

Nato je predsednik Češkega Svaza Stanek v energičnem tonu konstatiral, da so vsi češki govorniki, ki so govorili doslej o čeških zahtevah, izjavili, da hočejo Čehi dati Nemcem v češki državi vse tiste pravice, ki jih zahtevajo zase, in da ne stremijo po moči raditega, da bi ponavljali način, kakor so postopali Nemci in Madžari nasproti drugim narodnostim. Čehi hočejo oprostiti človeštvo, tudi Nemce. Čeli svet bo še govoril o tem, kako so postopali med to vojno Nemci in Madžari proti drugim narodom. Komur je boj za človeštvo in človečanske pravice resna stvar, bo glasoval z nami.

Češki socialni demokrat Haberman nagloša, da gre pri glasovanju za načelo, ali se sme prepričati izjava volje celega naroda. Seitz naj svojo energijo, s katero se bori proti nasilstvu nac kakim narodom, obrne v prilog Čehom na Dunaju in v Niziji Avstriji sploh. Tu bo imel hvaležen delotvor.

Debata je bila končana že ob 12. uri, ker so vsi govorniki izrazili svoje mnenje jedrnato. Ker je seja načelnikov bila določila glasovanje za ob 1. uri popoldne, se je seja prekinila za eno uro in nato še za nadaljnje pol ure, ker vlada še ni bila gotova s svojimi pogajanjmi z Ukrajinci. Poslanec Stanek je predlagal poimensko glasovanje, da se konstatira, kdo ima pogum, glasovati za pravico, kdo bo glasoval proti in kdo se bo vzdržal. Že pogled na sedeže pred glasovanjem ni pustil nikakega dvoma o izidu. Sedeži Poljakov, Ukrajincev in nemških socialnih demokratov so bili prazni. Za vlado je glasovalo 155 poslancev, proti pa 105.

Finančni minister je nato utemeljeval svoje zakonske predloge glede novih davkov, kot davek na premož, zvišanje pridobinskega in zemljiškega davka, davek na vojne dobičke, zvišanje železniških tarifov, nov vinski davek, ki sicer ne bo zadel pridelovalca, ampak konsumenta in ki bo vrgel državi na leto okrog 90 milijonov K, zvišanje davka na žitarje in davek na mineralne vode. Vlada je istočasno predložila zbornici predlogo, da ji dovoli nekaj čez 3 milijarde K za vojne potrebščine in okroglo 1600 milijonov K za zvišanje raznih draginskih doklad, in za podporo beguncev. Davek na premož bi vrgel državi na leto 150—160 milijonov K, zvišanje pridobinskega davka 40 milijonov K, in zvišanje zemljiškega davka 15 milijonov K. Za leto 1918 so preračunani izdatki naše državne proračuna na 23,8 milijard K, dohodki pa na 4,8 milijarde, primanjkljaj torej čez 19 milijard K. Ta primanjkljaj bi se moral pokriti z najetjem državnih posojil. Minister je nujno prosil zbornico, naj reši proračun še pred potekom sedanjega proračunskega provizorija. Kar pa dostiše takozvanega premoženjskega davka, pripomni minister, da bo do tega davka iz mnogih tehničnih vzrokov prišlo še le po vojski.

V sredini seji državne zbornice se je vršila razprava in glasovanje o davku na vojne dobičke in razprava o oskrbi vojnih invalidov. Zbornica je sprejela v drugem in tretjem branju davek na vojne dobičke v obliki, kakor jo je sklenila gosposka zbornica.

Vršila se je nato razprava o oskrbi vojnih invalidov. Poročevalec poslanec dr. Jankovič navaja podrobno vse odredbe vlade sporazumno z vojaško upravo, ki so bile izdane za časa vojne, da se nudi vojnim poškodovancem pridobitna možnost in in da se olajša njih usoda. Poročevalec prosi, da zbornica sprejme zakonsko predlogo, kakor jo je sklenil odsek. Po daljši debati, v katero je poseglo več poslancev in tudi minister Maifaja, je zbornica v drugem in tretjem čitanju sprejela zakonsko predlogo glede oskrbe invalidov. Prihodnja seja dne 5. februarja z dnevnim redom: Drugo čitanje državne proračuna.

Razven plenarne seje je zboroval se tudi proračunski odsek, v katerem je naglašal ministrski predsednik dr. Seidler potrebo preosnove naše uprave, katera se mora izvršiti na temelju obširnih študij. Glede usode naših vojnih vjetnikov v sovražnih deželah je naglašal domobranski minister, da je naša vlada nakazala za letos našim vojnim vjetnikom v Rusiji 12 vagonov raznega zdravstvenega gradiva, ter da se vrše pogajanja z Rumunijo glede izmenjave invalidov. Da bi se po možnosti omejila izdaja bankovcev, je finančni minister nasvetoval razne predloge.

Dne 29. jan. je bil predložen poslanski zbornici zakonski načrt glede zvišanja kongruje. Dosedanje plače duhovščine se zvišajo in sicer: a) za samostojne dušne pastirje od 1200 K na 1800 K, od 1400 K na 2000 K, od 1600 K na 2200 K, od 1800 K na 2400 K, od 2000 K na 2600 K, od 2400 K na 3000 K, od 3600 K na 4200 K; b) za pomožne duhovnike od 600 K na 1100 K, od 700 K 1200 K, od 800 K na 1300 K, od 1000 K na 1500 K. Pomožni duhovniki, ki morajo imeti lastno gospodinjstvo, dobe še posebej po 300 K. Provizorji dotiranih ustanov dobe svojo plačo iz verskega zaklada. Ta se ravna po višini kongruje in znaša pri ustanovah s 1500 K kongruje 120 K, pri ustanovah z 2000 K kongruje 140 K, pri ustanovah z 2000 K in 2400 K kongruje 150 K, pri ustanovah z 2600 K in več kongruje 170 K mesečno. Ne glede na svojo plačo dobep provizorji dotiranih ustanov letno doklado po 300 K iz verskega zaklada. Postavno določeni letni minimalni dohodek za svetne in redovne duhovnike se zviša za 200 K. Kanonikom metropolitanskih, katedralnih in konkatedralnih kapiteljev se dosedanji minimalni dohodki zvišajo in sicer: od 2400 K na 3400 K, od 2800 K na 3800 K, od 3200 K na 4200 K, od 3600 K na 4600 K in od 4000 K na 5000 K. Tudi vpokojenim duhovnikom se dohodki zvišajo.

Mirovna pogajanja.

Dne 30. jan. so se v Brestu-Litovskem zopet pričela mirovna pogajanja, katerim tokrat predseduje zastopnik Turčije, veliki vezir Talaat-paša. Nemški državni tajnik pl. Kühlmann je naznanil, da se bo v bodoče udeležil mirovnih pogajanj še tudi zastopnik Bavarske grof Podewils-Dürnitz, kar je utemeljeno v bavarski državni nagodbi. Nato je podal delegat Rusije, Trockij, izjavo, da sta se izvršili glede sestave ruske delegacije dve spremembi. Nadaljnih mirovnih pogajanj se bo tudi udeleževal ruski ljudski komisar za državno last, Karelin. Vlada delavskih, vojaških in kmetskih svetov ukrajinske ljudovlade je poslala tri svoje člane, da se udeležijo mirovnih pogajanj in sicer Medvjedova, predsednika ukrajinskega izvršilnega odbora, in Šahraja, ljudskega državnega tajnika za ukrajinske vojaške zadeve. Ta dva sta že v Brestu-Litovskem in sicer kot člana ruske delegacije. Tretji zastopnik Ukrajine, ljudski komisar za narodno prosveto, Sadonski, je pa odpotoval v Petrograd, kjer je bil sprejet v vlado sveta ljudskih komisarjev. To spremembo glede zastopnikov Ukrajine je treba pojasniti vspricho važnih političnih dogodkov, ki so se v zadnjem času dogodili v Ukrajini. Moč in upliv kijevske Rade pojema vedno bolj, dočim narašča moč in upliv ukrajinskega delavskega in kmetskega sveta. Ker je cilj ukrajinske Rade popolna odcepitev Ukrajine od Rusije, cilj ljudskih komisarjev pa federativna priklonitev ukrajinske ljudovlade k ruski ljudovladi, je ta politična sprememba za potek nadaljnjih mirovnih pogajanj veljavna, kar se naj vzame na znanje. Ruska delegacija ne ugovarja zoper nadaljnjo udeležbo Holuboviča in drugih zastopnikov kijevske Rade pri mirovnih pogajanjih. Toda le tista z Ukrajino sklenjena pogodba se boče priznala, ki jo bo potrdila vlada federativne ruske republike.

Italijanska ofenziva v ozemlju Sedem občin

Italijani so pričeli dne 28. jan. z ofenzivo v ozemlju pri Asiagu. Središče sovražnih napadov je vzhodno od Asiaga ležeča gora Mon-

te Sisemol. Italijansko armadno vodstvo je nagromadilo v ozemlje Sedem občin toliko infanterije in artilerije, da so Italijani napram Avstrijcem v štirikratni premoči. Dne 29. jan. se je Italijanom posrečilo, da so se po hudem boju polastili gorskih višin Col del Rosso in Monte di Val bella. Gora Monte Sisemol pa je še ostala v naši posesti. Po mnenju vojnih poročevalcev ima sovražno napadanje namen preprečiti pošiljanje naših čet na francosko fronto, kjer se bodo baje kmalu začeli veliki boji. V stratezičnem oziru pa sedanja sovražna pridobitev pri Asiagu ni posebne važnosti.

Jugoslovanska deklaracija.

Izjava duhovščine jareninske dekanije. Podpisana duhovščina jareninske dekanije v svojem in svojih vernikov imenu iz dna duše pozdravlja neutrudna prizadevanja vidnega namestnika Kneza miru, sv. Očeta Benedikta XV., za mir in istotako vneto delo presvitlega cesarja Karla I ter prosi Boga tem trudopolnim prizadevanjem za skorajšnji uspeh. Obenem se v celem obsegu pridružuje deklaraciji Jugoslovanskega kluba v državnem zboru z dne 30. majnika 1917 in zahteva, naj se čim prej vsi avstrijski Jugoslovani združijo v samostojno jugoslovansko državo pod žezlom slavne habsburške vladarske hiše, ker vidi edino v tem rešitev slovenskega naroda in predpogoj za prenovitev Avstrije. K tej izjavi se smatra toliko bolj upravičeno, ker je uprav duhovščino te dekanije razmeroma v največji meri zadelo krivično preganjanje in trpljenje začetkom vojne. Duhovščina jareninske dekanije na Štajerskem, dne 10. jan. 1918. — Sledijo podpisi vsen dekanijskih duhovnikov.

Za jugoslovansko deklaracijo so nam došle še naslednje izjave: Krajni šolski svet Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah; iz občin: Fram pri Mariboru, Kraljevci in Ivanjci pri Radgoni, Št. Janz in Pernice pri Spodnjem Dravogradu, Presečno pri Kozjem, za deklaracijo so se izrekle vse občine pri Sv. Marjeti in Ptuj, pri Sv. Lenartu pri Velki Nedelji in občina Oslušovci, Petrovci pri Celju, Spuhlja, Lancova vas, Gajovci in Slom pri Ptuj, Križevci na Murskem polju, Malna in Spodnja Gasteraj v Slov. gor., Poljčane, Stanovsko, Brezje, Luščka vas Spodnja Loznica, Frajhajm Pretež, Vojtina, Šmartn, Osel pri Slov. Bistrici, Planinska okolica, Golobinjak in Loke pri Planini; krajni šolski svet v Št. Pavlu v Sav. dolini; žene in dekleta: iz občin oziroma župnij Planina, Veternik pri Kozjem, Ljubno v Sav. dolini (136), Sv. Trojica v Hal. (350), Solčava (137), Št. Jernej pri K. (282), Ruše (232), Lobnica pri Rušah (90), Smolnik (60), Šmiklavž pri Hočah (89), Črešnjevec pri Slov. Bistrici (165), Stara-Nova vas na Murskem polju (160 ženskih in 82 moških podpisov); žene in dekleta v Muretcih, Vransko, Jeronim in Prekope (741 deklet in 486 mož in mladeničev); Bralno društvo pri Sv. Francišku Ksaveriju, moške in fantje (117) ter žene in dekleta (258) v župniji Sv. Francisek, dekleta in žene v Šostanju (391), Slovensko rudarsko društvo sv. Barbare, rožnvenjska bratovščina za žene v Gladbeku v Nemčiji. Za ujedinjenje Jugoslovancev se je izjavilo 15 dež. poslancev bivšega istrskega deželnega zbora.

Dobrna. Na Dobrni se je 581 žen in deklet podpisalo za majniško deklaracijo. Čudimo se pa, da se ne gane narodna občina? Se li boji zandarmije ali deželnega odbora?

Sv. Jernej pri Konjicah. Naše žene in dekleta iz vseh treh naših občin, Sv. Jernej, Laže in Loče, so se z 282 podpisi navdušeno izrekle za jugoslovansko deklaracijo. „Odločno izjavljamo tudi me“, pravijo, „da hočemo mi, Jugoslovani, postati v lastnem domu samosvoji gospodarji.“

Solčavske Slovenke za jugoslovansko deklaracijo. Podpisane žene in dekleta občine Solčava slovesno izjavljamo, da smo za majniško deklaracijo Jugoslovanskega kluba. (Sledi 150 podpisov.)

Mariborski občinski svet proti jugoslovanski deklaraciji. V seji mariborskega občinskega sveta dne 30. januarja je sin slovenskega očeta dr. Oskar Orosel predlagal protest proti jugoslovanski deklaraciji in vsemu gibanju za Jugoslavijo. Dr. Orosel je v svoji resoluciji pozival vlado, naj ne pravi konec temu gibanju. Povsipel se je do drzne grožnje, da občinski svet odklanja vsako odgovornost za mir in red v mestu, če vlada ne bo takoj napravila konca jugoslovanski agitaciji. Mest-

ni svet torej podžiga poulične pretepače in pobijače k napadom na Slovence. Naš odgovor proti temu izzivajočemu sklepu mariborskega občinskega sveta se mora glasiti: Vsi Slovenci in Slovenke se podpišimo za deklaracijo; od vlade pa zahtevamo, da takoj podržavi mestno policijo, zasigura Slovence varnost življenja in posesti ter uvede tudi proporcni volilni red za mariborsko občinsko zastopstvo.

Mariborski občinski svet in resnica. V svoji resoluciji proti jugoslovanski deklaraciji mariborski občinski svet zatrjuje, da namerava ta deklaracija vez južni del monarhije odtrgati ter preustrojiti v Veliko Srbijo. To pa je čisto navadna laž. Zakaj jugoslovanska deklaracija zahteva državno samostojnost Jugoslovancev pod žezlom Habsburžanov. Naši sovražniki torej delajo proti nam z lažjo, obrekovanjem in hujskanjem. S takimi sredstvi ne bodo nikdar dosegli svojega namena, temveč samo pospešujejo doseg našega cilja — samostojne Jugoslavije, katere se bolj bojijo, kakor hudič križa.

Politične vesti.

Poslanec vitez Pogačnik pri cesarju. Dne 29. januarja popoldne je sprejel cesar v Laxenburgu podpredsednika poslanske zbornice poslanca Josipa viteza Pogačnika v posebni avdijenci. Poslanec vitez Pogačnik se je zahvalil vladarju za nedavno mu podeljeno visoko odlikovanje. Cesar se je z njim dalj časa prav milostno razgovarjal o raznih vprašanjih na jugu.

Koroški Slovenci. Dne 24. p. m. se je vršil v dvorani hotela Trabesinger v Celovcu občni zbor »Kat. pol. in gosp. društva za Slovence na Koroškem«, ki ga je obiskalo do 1000 mož. Na shodu sta govorila urednik Smodej in posl. dr. Pogačnik. Sprejeta je bila resolucija, s katero se koroški Slovenci pridružujejo jugoslovanski deklaraciji, in več drugih resolucij.

Celovski Nemci posnemajo mariborsko poulično sodrgo. V soboto, dne 26. januarja, na predvečer rojstnega dneva cesarja Viljema, je nekaj nemških celovških mladih fantov razbijalo okna pri Trabesingerju in na hiši Mohorjeve družbe Junaki so koj zbežali, ko so se prikazali domači omenjenih hiš.

Nemški list za Jugoslovane na Dunaju. Iz Celovca nam piše vrl koroški rodoljub: Vest v slovenskih listih, da je sklenil Jugoslovanski klub ustanoviti nemški list na Dunaju, je nas koroške Slovence naravnost elektrizirala. S tem je dokazal klub vnovič, da razume znamenje časa in da je popolnoma kos svoji izredni nalogi. Avstrijski svet, posebno nemški in ogrski, žal ne čita naših slovanskih glasil, nemška glasila pa so prišla popolnoma iz duševnega ravnotežja, ko gre za Slovence! Ta list zna prekrizati blazne načrte gotovih krogov in strank. Pa vpraša kdo: ga li homo zdržali? Odgovarjamo: V l. 1918, v katerem se bo odločila naša usoda, je tako vprašanje neumestno: kajti zdaj velja samo eno: Vsi na krov! Tlačeni kmetje so nekaj peli pesem »Le vkup le vkup uboga gmajna« in šli so proti valpetom, ki so jih topli! Nemška žurnalistika nas zdaj tepe z biči in škorpijoni: Čas je odgovarjati, da bodo razumeli tudi Nemci, kar zahtevamo! Rodoljub izza Vrbskega jezera pri Celovcu.

Za načelnika Poljskega kola v državnem zboru je bil dne 31. januarja izvoljen baron pl. Götz, član konservativne skupine. Dobil je 29 glasov od oddanih 55. 25 glasovnic je bilo praznih. Te so oddali nacionalni demokrati in pristaši poslanca Stapinskega.

Wekerlov program. Ogrski ministrski predsednik Wekerle je merodajnim politikom naznanil program nove vladne stranke. Glavne točke tega programa so: 1. Wekerle vstraja pri predlagani volilni reformi. 2. Vstraja pri zvezi z Nemčijo. 3. Gospodarska skupnost z Avstrijo naj obstoja tudi v bodoče, a legislatorično rešitev nagodbe z Avstrijo naj izvrši bodoči državni zbor. 4. Zahteva se izpolnjenje madžarskih vojaških zahtev. Ustanovi se naj samostojna ogrska armada. Edino najvišje vodstvo bi ostalo skupno. Na najvišjem mestu baje tej zahtevi ne nasprotujejo. Samostojnost ogrske armade se naj izvrši še le po vojski. O vojaških zahtevah bo izdala nova stranka ob primernem času posebno deklaracijo.

Veliki štrajki na Nemškem in v Trstu. V Nemčiji je izbruhnil velik štrajk. Predvsem stavkarji delavci tovarn in obratov, kjer se izdelujejo potrebščine za vojaštvo in mornarico. Celo v cesarski ladjedelnici v Hamburgu štrajka več tisoč delavcev. V Berlinu je število štrajkujočih nad pol milijona, od teh dobrih 50% žensk in mladoletnih. Štrajk so organizirali neodvisni socialni demokrati (opozicija) s pomočjo skrajnih radikalcev v socialistični stranki („Spartakus-skupina“). V odboru, ki je organiziral in ki vodi štrajk, je 10 moških in 1 ženska. Armadno vodstvo je prepovedalo shode in zbiranja stavkujočih. Večina berlinskih listov ne izhaja, ker so si svavo in ostalo tiskarniško osebje stopili v stavko. Nad Hamburgom je proglašeno vojno stanje. Armadno vodstvo je zagrozilo, če delavci dne 31. jan. ne bodo nastopili delo, da jih bodo vpoklicali k vojakom. Glavne zahteve štrajkujočih so: Takojšnji sklep miru brez pridobitev in brez odškodnin na podlagi pravice samoodločevanja narodov, k mirovnim pogajanjem se naj pritegnejo zastopniki delavstva vseh dežel, državne naprave se naj prikrojijo za ljudstvo, v Nemčiji se naj upelje splošna in enaka volilna pravica za moške in ženske nad 20 let. V oklicu ki ga je izdal odbor, se izraža upanje, da bodo tudi delavci v Angliji, Franciji in Italiji sledili zgledu nemških delavcev in bodo stopili v štrajk, da tako končajo vojno. Novejša poročila pravijo, da je ta štrajk v Nemčiji samo začasna značaj in da je to samo predpriprava za velik splošen štrajk vsega delavsiva v Nemčiji in Avstriji. Število štrajkujočih je vsako uro večje. — Dne 28. jan. so pričeli štrajkati tudi delavci v Trstu, nekaj dni poprej pa v Puli, kjer je štrajk že končan. Delavci zahtevajo takojšnji sklep splošnega miru in protestirajo proti neznosnemu stanju življenjskih razmer v Trstu in v Primorju sploh. V Trstu izhajata samo dva lista: slovenska in laška sporočila delavskega sveta. Stavke se udeležujejo delavci brez razlike narodnosti. Štrajkujoči delavci v Puli so šli v pondeljek, dne 28. jan., zopet na delo ker se je ustreglo njih zahtevam glede na prebrano.

Tedenske novice

Duhovniške vesti. Dne 1. februarja je bil kot kanonik inštaliran preč. g. Maks Vraber, spiritual v mariborski bogoslovnici. Za provizorja pri Sv. Jerneju nad Muto je imenovan č. g. Anton Trinkaus, kaplan pri Veliki Nedelji. Prestavljena sta č. gg. kaplana Ivan Verbanjšak iz Starega trga k Veliki Nedelji in Franc Rakun iz Sv. Eme v Žetale.

Za okrajnega glavarja je imenovan ministerialni podtajnik v notranjem ministrstvu dr. Rudolf Andrejka pl. Livnograd, predstojnik urada ministra dr. viteza Žolger.

Sodnijski izpiti pri višjem deželnem sodišču v Gradcu se bodo vršili letos v treh terminih, in sicer v februarju, juniju in oktobru.

Osebna vest. Za stotnika je povišan nadporočnik Ignacij Založnik, ki se nahaja na fronti od začetka vojne in je bil že trikrat odlikovan.

Odpoklican poveljnik. Poveljnik mariborske vojaške realke, polkovnik Koralek, je bil kar čez noč odpoklican. Polkovnik Koralek je bil intimen prijatelj dr. Mravлага, pastora Mahnerta in Norberta Jan.

Slovenski učitelj — izumitelj. Poroča se nam: C. kr. patentni urad na Dunaju je podelil g. Al. Fromu, učitelju pri Sv. Lenartu v Sl. gor. (rodom iz Št. Ilja v Slov. goricah) 15letni patent (avstr. pat. št. 75.369) na učilo »Stavnica in računilo«, ki se izda po vojni. Uradna učit. konferenca za mariborski, slovenjebistriški in šentlenski okraj je že l. 1914 soglasno označila to učilo kot najizbornejši pripomoček za igrajoče priučenje čitanja, pravopisja, računanja, pisanja in risanja v elementarnem razredu delovne šole ter sklenila sčasoma uvesti »Fromovo stavnico« v vseh tuokrajnih šolah.

Varuh sv. dežele. Odkar je bil maja meseca leta 1915. p. Serafin Gimino izvoljen za redovnega generala frančiškanov, je bilo mesto varuha sv. dežele nezasedeno, ker ni bilo mogoče priti tja. Z osvojitvijo Jeruzalema je postala pot tja zopet prosta in je bil za novega varuha izvoljen p. Diotallevi. Novi varuh je star 33 let in je že v Carigradu deloval kot misijonar, tako da so mu razmere sv. dežele dobro znane. Po svoji vrnitvi je bil provincijal redovne provincije Loreto. Varuštvo sv. dežele je eno najodličnejših in najbolj odgovornih mest v frančiškanskem redu.

Županstvo Bovec se je preselilo iz Radovljice v Log pri Bovcu, kjer bo od sedaj naprej redno poslovalo. Občinarji se opozarjajo, da pri vseh

svojih vlogah vsakokrat navedejo tudi kraj, hišno številko in eventualno še hišno ime, da se na ta način izogne nepotrebnim, težavnim in zamudnim pozvedovanju, ker je na Bovškem mnogo družin z enim in istim imenom. Za vrnitev na svoje domačije je županstvo pri politični in vojaški oblasti vse potrebno ukrenilo in se bo rezultat pravočasno v časopisih objavil. Poljska semena nam je država obljubila.

„Marburger Zeitung“ in izgredi. Ta listič še vedno naprej hujska in navdušuje nemške dijake za izgrede. Če jih hodi 150 po ulicah s tuljenjem, s pereat klici z namenom, da tepejo Slovence in tarejo šipe, imenuje to list »Sicherheitsbummel.« To je lepa varnostna straža!

Ljubljana, poboljšaj se! Prijatelj lista nam piše: Iz Ljubljane dobivamo poštno zavoje s samo nemškimi sprejemnicami in to pristno slovenskih tiskov in zavodov (c. g. Ničmanova prodajalna, dej. d. delinstva) Kaj pomeni to?!

Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug ima svoj občni zbor v sredo, dne 13. februarja t. l., v Mariboru. Podrobneje o istem in dnevni red objavimo še pravočasno. Slovensko obrtništvo se je začelo zopet gibati.

Društvo zasebnih uradnikov in uradnic na slovenskem ozemlju s sedežem v Ljubljani vabi na svoj I. redni občni zbor, ki se vrši v soboto dne 16. februarja ob 7. uri zvečer v salonu restavracije »Glavnega kolodvora« v Ljubljani s sledečim sporedom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo preglednikov. 5. Volitev odbora in preglednikov. 6. Raznoterosti. Odbor.

V nemške šole slovanske jezike. V nižje-avstrijskem deželnem šolskem svetu je stavil Leop. Tomola predlog, da bi se naj na nemških meščanskih meščanskih šolah na Nižje-Avstrijskem poučeval razen francoskega in madžarskega jezika tudi še kak slovanski jezik. Stavljene predlog bo skoro gotovo sprejet. Nemci se bodo torej začeli učiti tudi slovanskih jezikov!

Južna železnica. Prestavljen je prometni referent ces. svetnik nadinspektor Franc Zatloukal iz Gradca k ravnateljstvu na Dunaj. Te premestitve se pač nikdo ni tako razveselil kakor slovenski uslužbenci, kateri so trdo občutili pest tega nemškonacionalnega gospoda. Leto 1914 nam je neizbrisno v spominu. S tem dičnim gospodom je izginil tudi naredniški ton, v katerem je občeval sosebno s Slovenci. Upamo, da se je gospod Zatloukal s to prestavo iz Gradca na Dunaj približal izdatno svojemu »zaslužnemu« penziju.

V Ptuj! Na Svečnico, dne 2. t. m. priredi Čitalnica v Ptuj zabaven večer z vokalnim in instrumentalnim koncertom. Odločenih še pa je mnogo drugih zabav. Buffet bo izborno oskrbljen z vsakovrstnimi domačimi in tujimi vini in jedili, celo klobasice iz koštrunskega mesa se bodo dobile. Je to bolgarska posebnost imenovana »čevalčič«. Pa smo Ptujčanom tudi dolžni da jim vrnemo njihove posete. Zveza z vlaki je nadvse izborna. In tamošnja zaloga lepih domačih cvetk! Kdor doma ostane tega bo grevalo do konca vojne. Zato jutri dne 2. t. m. vsi v Ptuj. Pričetek ob 8. uri zvečer.

Papirnatih bankovcev vedno več. Avstro-ogrška banka naznanja, da je koncem leta 1917 v Avstro-Ogrski krožilo v prometu papirnatih bankovcev za 18.4 milijard kron, dočim jih je krožilo leta 1914 za 5.1 milijarde, leta 1913 pa samo za 2.4 milijarde kron. Naraščanje papirnatega denarja v naši državi je postalo naravnost strahovito.

Pred porotnim sodiščem v Mariboru se vršijo v letošnjem prvem zasedanju sledeče obravnave: Dne 4. februarja zoper Cecilijo Vreča radi umora in zoper Franca Bračeka radi ropa; dne 5. februarja zoper Janeza Pauko zaradi uboja ter zoper Terezijo Essich in Marijo Zupancič zaradi tatvine; dne 6. februarja zoper Janeza Löschniga radi tatvine; dne 7. februarja zoper Štefana Mesariča zaradi umora in Franca Glušiča radi tatvine in dne 8. februarja zoper Antona Topolnika zaradi umora. Razprave se začnejo vsak dan ob 9. uri popoldne.

Novi vojaški vpoklici. Iz Dunaja se uradno poroča: V bližnjem času bo izšla naredba, da bodo razveljavljena vsa oproščenja od vojaške

službe črnovojniki, rojenih v letih 1899 do vstetelega leta 1894, ki so bili iz tega ali onega vzroka oproščeni od vojaške službe in da bodo morali, čeprav dosedaj oproščeni od vojaške službe isto nastopiti. Isto velja tudi glede mladeničev, rojenih v letu 1900, za katere se sedaj vršijo vojaški nabori. Za mladeniče tega letnika ne bo sploh nobene vojaške oprostive. Izvzeti od te določbe bodo samo tisti od vojaške službe oproščeni črnovojniki imenovanih letnikov, ki so zaposleni v rudarstvu, pri železnici in pri brodarstvu. Za Štajersko, Koroško, Kranjsko in Primorsko se določa, da bodo smele okrajne politične oblasti določati čas, kedaj bodo morale osebe imenovanih letnikov, ki so bile dosedaj kot kmetičvalci oproščene od vojaške službe, nastopiti isto, smatra se pa, da bodo letniki 1899, 1898 in 1897 vpoklicani 11. marca, ostali trije letniki pa dne 8. aprila 1918. Za gori navedene dežele še torej vpoklici od vojaške službe oproščenih mladeničev imenovanih letnikov niso natanko določeni. Da bi s temi novimi vpoklici kmetijstvo ne trpelo prevelike škode, bo vojaška uprava dovoljevala večje vojaške dopuste, dodeljevala vojne ujetnike za poljska dela in bo v obilnejši meri oprostovala od vojaške službe vojaške osebe kmetijskega stanu starejših letnikov.

Vsem podružnicam Kmetijske družbe! Dne 21. in 22. marca 1918 se vrši občni zbor Kmetijske družbe v Gradcu. Častna dolžnost slovenskih podružnic je, da store vse, da bo slovenski kmetijski stan dobro zastopan, osobito radi tega, ker se vrše letos volitve v odbor. Priporočamo radi tega vsem podružnicam, da 1. skličejo prav kmalu občni zbor podružnice, začnejo nemudoma z nabiranjem udov in dosežejo, da bo število istih večje, ko v drugih letih. Ker ni sedaj tako trda za denar, ko prejšnja leta, se bo z primerno agitacijo dalo doseči, da bo število udov večje. — 2. da se na občnem zboru podružnice izvolijo taki delegati, ki bodo tudi šli v Gradec ter tam zastopali predloge, katere naj vsaka podružnica stavi. — 3. da do 15. februarja pošljejo Osrednjemu odboru v Gradcu seznam udov in naznanijo izvoljene delegate. Pripomnimo, da se bo dne 21. marca po zborovanju zvečer vršil sestanek vseh delegatov Slovencev — lokal se bo pri zborovanju naznanil —, da se razgovorimo radi skupnega postopanja, kakor tudi kandidatov za odbor. — Maribor, dne 21. jan. 1918. Dr. K. Verstovšek.

Pozor! Zelo važno! Na Cirilovo tiskarno v Mariboru prihajajo dan za dnevom denarne nakaznice z raznimi zneski. Pošiljalci pa ne napišejo na nakaznico, zakaj pošljejo denar, oziroma kaj bi se njim naj poslalo za denar. Denar potem leži dalje časa tukaj, dokler se odpošiljatelj ne oglasi in ne pove, kaj bi rad imel. Mi imamo tukaj s takimi zneski velike sitnosti in težave, odpošiljalci pa jezo, ker nič ne dobijo. Zato uljudno prosimo, da se na denarno nakaznico vsakokrat tudi zapiše, zakaj se pošlje denar. Opozorjamo, da zdaj ni več prepovedano pisati na rob nakaznice. Obenem prosimo tudi, da se naročnina za »Slov. Gospodarja«, »Stražo« ali »Glasnik« naj ne pošilja na Cirilovo tiskarno, ampak vedno le na upravništvo »Sl. Gospodarja« ali »Straže« ali »Glasnika«. Drugače nastanejo zmešnjave. — Vodstvo Cirilove tiskarne.

Gospodarske novice.

Kmetijski mlini. Ministrski predsednik Seidler in prehranjevalni minister Höfer sta dne 31. jan. izjavila odposlanstvu nenemških agrarnih poslancev, da se kmetijski mlini ne bodo zaprli, temveč se bo vršila pri istih strožja kontrola. Poslanci so zahtevali tudi, naj vlada odpravi vse nerednosti pri rekvizicijah kmetijskih pridelkov in naj potrebne kmetijske moči še nadalje oprosti vojaške službe, oziroma se jim naj da potreben dopust.

Rekvizicija sena v mariborskem okraju. Poslanec Pišek in tovariši so interpelirali domobranskega in prehranjevalnega ministra radi rekvizicije sena in slame v mariborskem okraju. Dasiravno je okraj oddal več vagonov sena, kot se mu je predpisalo, vendar zahteva graška posredovalnica za krmila vedno več sena. Če se izvrši zahteva te posredovalnice oziroma namestnije, bi nastala v okraju velika gospodarska katastrofa, ker so že sedaj v sredi zime mnogi živinorejci nagnali svojo živino na pašo in pokrmili slamo raz streh.

V seji okr. gospodarskega sveta dne 23. januarja se je sprejel predlog župana g. Černejca, da se naj ustavi rekvizicija sena in naj se seno, ki bi se še dobilo v okraju, razdeli med potrebne živinorejce v okraju. Interpelanti vprašajo ministra, ali so mu te razmere znane in ali hoče ustaviti nadaljno rekvizicijo sena.

Izvoz sadjevca. Kdor hoče sadjevec izvažati iz Štajerske, mora dobiti poprej potrebno dovoljenje od urada za promet s sočivjem in sadjem (Gemüse- und Obstlandesstelle, Gradec, Kaiserfeldgasse 20). Izvoz jesiha je sedaj nemogoč.

Pomanjkanje soli na Slov. Štajerskem. V celjskem, brežiškem, konjiškem in sovenjgraškem okraju je začelo hudo primanjkovati soli, ker je v zadnjem času izostal vsak dovoz soli v omenjene politične okraje. Na tozadavne prošnje in podreganja pa imajo na Dunaju gluha ušesa. Tržaški agenti sicer ponujajo našim trgovcem morsko sol, toda po tako oduroško visoki ceni, da si je ne morejo naročiti. Pozivamo vlado, da naredi red, kajti soli imamo v Avstriji več kakor zadosti!

Oddaja močnih krmil za krave. Štajersko cesarsko namestništvo oddelek za močna krmila naznanja, da oddaja neko posebno vrsto mešanih močnih krmil tistim lastnikom krav, ki redno od dajajo mleko za prehrano mestnega in industrijskega prebivalstva nabiralcem za mleko. Cena močnemu krmilu znaša 42 K 35 vin. za 100 kilogramov. Kdor prosi za močno krmilo, mora navesti množino mleka, katero oddaja. Tozadavne prošnje, ki morajo biti potrjene od okrajne politične oblasti, je vlagati na deželni urad za krmila v Gradcu, Salzamtgasse 2.

Cene za sladkor zopet zvišane. Kakor znano, so pred nekaterimi meseci zvišali cene za sladkorno peso od 6 K 20 v na 12 K za meterski stot, kar je imelo za posledico, da so bile tudi cene za sladkor zvišane. Sedaj se pa poroča, da bodo zopet zvišali cene za sladkorno peso od 12 K na 15 K, vsled česar bodo tudi cene za sladkor zvišane in sicer na 20 K za meterski stot. Pripomni se, da je stal met, stot sladkorne pese pred vojsko 2 K 80 v, a sedaj pa že stane 15 K. Nove zvišane cene za sladkor bodo baje že v najkrajšem času stopile v veljavo. Le tako naprej!

Nova nepotrebna odredba. Imamo že toliko novih naredb, da se živ krst ne spozna več z njimi; večina teh naredb je tudi le na papirju in se sploh nihče ne briga za nje. Vzlic temu pa nas urad za ljudsko prehrano in cesarsko namestništvo osrečuje vsake toliko časa s kako novo naredbo. Zdaj poročajo, da misli urad za ljudsko prehrano izdati naredbo, s katero se gostilničarjem prepoveduje, da zopet ne smejo dajati več nego juho, eno mesnato jed, eno prikuho in močnato jed. To bi bilo vse dobro in prav, ko bi ne bilo že naprej gotovo, da bo tudi usoda te naredbe taka, kakor usoda toliko drugih podobnih naredb. Vprašamo samo: Koliko ljudi je pa sploh, ki si morejo privoščiti v gostilni vsak dan juho, meso, prikuho in močnato jed? Že teh je zelo malo. Draginja in pomanjkanje živil že sami skrbita, da se večina ljudi ne more nikdar najesti do sitega. Oni, ki so si dosedaj lahko privoščili po dvojno porcijo, pa si bodo to mogli privoščiti tudi še pozneje. Že najdejo pota in sredstva zato. Rek, da pride z zlom obložen osel preko vsakega zidu, ni bil še nikdar tako resničen, kakor v naših časih. Sicer je žalostno, a vendar resnično, da za one, ki imajo denar, ne obstoje danes ne zakoni, ne naredbe. Zato i naredba za gostilne ne bo drugo kakor udarec v voščo. — Pač pa bi bilo potrebno, da se uvedejo mesne karte. Danes si morejo nekatere družine nakupiti mesa, kolikor hočejo, dočim druge, ki si ne morejo privoščiti vsak dan mesa, tudi takrat, ko bi si — morda vsako nedeljo — rade privoščile nekoliko mesne juhe, ne dobe mesa. V tem oziru bi morda mesno izkaznice vendar-le nekoliko pomagale.

Razne novice.

Krščanska ljubezen do bližnjega. Neki duhovnik, ki je pomagal župniku in je imel vsled tega le malo dohodkov, se je odpravil nekega mrzlega zimskega dne v bližnji kraj, da tam mašuje. Ko se je vračal domov, je srečal pri nekem gozdliču mladega človeka, ki se je tresel od mraza. Imel je samo nekaj cap na telesu, ki ga niso vsega pokrivala. Duhovnik je potegnil iz žepa denarnico in dal temu nesrečnežu vsebino, bilo je 32 vinarjev! Potem je nekaj časa premišljeval in rekel nazadnje: „Ten 32 vinarjev te bo slabo varovalo mraza. Pojdi z menoj domov!“ Peljal ga je nekoliko naprej v gozd in je rekel potem: „Tukaj nas nikdo ne vidi. Vrzi cape raz sebe. Jaz sem zimsko oblečen, vse kar imam na sebi po dvojno, ti lahko odstopim.“ Oba sta se slekla in kmalu je bil mladi človek dostojno oblečen. Duhovnik se je zavil v svoj povrtnik in odhitel domov, ne da bi vprašal fanta za ime in stan. Ta je lokal od veselja in je blagoslavljal svojega dobrotnika. In kdo je bil ta na pol nagi človek v gozdu

Bil je to nek poljski žid, ki je potem pravil to dohodličico.

V šoli. Učitelj poučuje o štedenju. „Torej Ti, Tonček! Tvoj oče zasluži na mesec 300 K; od te svote odda nekaj Tvoji materi za gospodinjstvo, nekaj da za najemnino in nekaj za obleko za otroke. Kam pa dene oni denar, ki mu še ostane?“ — Tonček: „Oče je že večkrat rekel, da to nobenega hudiča nič ne briga!“

To je hudo, ki v glavo ide! Dva Madžara najdeta na cesti puško-dvocevko. Dolgo ugibata, kaj je to. Slednjič ugame eden, rekoč: „Veš kaj, to je štajerski instrument.“ Poskusil je tudi igrati na ta instrument. V ta namen vtakne prvi cevi v usta, drugi pa prebira tipke (peteline). Puška pa je bila nabasana in — pok, pok! Madžar pa je padel, rekoč: „Prav dobro reče: a to je zelo hudo, ki v glavo ide!“

Današnji številki je priložen oklic odbora za Krekov spomenik.

Dopisi.

Maribor. V poročilu o pokojnem g. Josipu Rapoc smo poročali, da so vsi oni, ki so ustanovili Posojilnico in kasneje gradili veliko stavbo Narodnega doma, že končali pot življenja in kot zadnji je šel še Josip Rapoc. To poročilo popravimo v toliko, da pokojni g. Josip Rapoc ni bil še zadnji preživečih ustanoviteljev Posojilnice in graditeljev stavbe Narodnega doma (član načelstva, oziroma stavbenega odseka). Od tistih zaslužnih mož živi še tudi g. dr. Franc Voušek, c. kr. dvorni svetnik v Gradcu, ki je bil soustanovnik Posojilnice, član stavbenega odseka za Narodni dom ter je še tudi sedaj član načelstva Posojilnice.

Maribor. Prehranjevalni urad moriborskega glavarstva ima na razpolago lovske šibre. Lovski zakupniki mariborskega okraja naj takoj vložijo prošnje.

Hoče. Člani Mlekarne se še enkrat uljudno opozarjajo, naj takoj vplačajo dolžne zapadle deleže, da se poravna ves dolg. Deleži niso izgubljeni, ampak dobi vsak o vplačanem znesku hranilno knjižico. Načelstvo ponovno poziva člane, naj v bližnjem času zadostijo svoji dolžnosti.

Slivnica pri Mariboru. Bralno društvo priredi na Svečnico, to je dne 2. svečana, gledališko igro z deklamacijo in petjem.

St. Ilj v Slov. gor. „Slov. Gospodar“ in „Straža“ se sedaj dobivata tudi pri trgovcu g. Plevniku.

Št. Ilj v Sl. gor. Še enkrat opozorjamo na zborovanje obmejnih slovenskih deklet na Svečnico ob 3. uri popoldne. Govori dr. Hohnjec. Vspored: občni zbor Bralnega društva, obnovitev deklishe zveze, petje, in igra »Najdena hči!«

Sv. Jakob v Slov. gor. Prihodnji uradni dan mariborskega okrajnega sodišča je pri Sv. Jakobu v četrtek, dne 21. februarja. Stranke, ki imajo kak opravke pri okrajnem sodišču, se lahko ta dan zglašé pri uradnem dnevu in občinski pisarni.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Dekliška Zveza vabi na proslavo svoje petletnice in dr. Krekovega spomina, ki jo priredi v Slomšekovi dvorani dne 2. in 3. febr. 1918 z izbranim sporedom. Čisti dobitek je namenjen za Krekov spomenik v Ljubljani in Tiskovni dom v Mariboru.

Sv. Križ na Murskem polju. Še enkrat vabimo vse zavedne Slovence in Slovence, ljutomerskega in gornjeradganskega okraja, da se udeležijo shoda, ki se vrši v nedeljo, dne 3. februarja, točno ob pol tih popoldne v gostilni g. Jureša v Borecih.

Verzej. Kakor vsako leto, tako bo tudi letos okrog praznika sv. Franciška Saleškega shod salezijanskih sotrudnikov in sotrudnic. To pot bo na Svečnico, dne 2. februarja ob 2. uri popoldne, v marijanski kapeli. K obilni udeležbi uljudno vabi: Vodstvo.

Središče. Dekliška zveza ima v nedeljo, dne 3. t. m. v društvenih prostorih svoj mesečni shod. Pridite v obilnem številu.

Središče. Voznja pošte Sredšče Sv. Bolfenk se na novo odda s 1. marcem 1918. Ponudniki lahko pogledajo v pogoje pri središkem poštnem uradu med uradnimi urami.

Sv. Bolfenk pri Središču. Tukajšnji nadučitelj g. Fran Cajnko je bil odlikovan s častno svetinjo za štiridesetletno požrtvovalno in zaslužno delovanje v šoli. Svetinja se mu slovesno pripne v sredo 6. februarja v navzočnosti šolskih otrok in okoliškega učiteljstva v šoli. V imenu učiteljstva častita slavljenca gđc. učiteljica M. Velnarjeva, v imenu šolarjev neka učenka. Slavnosti se udeležita tudi gg. okrajni glavar in okrajni šolski nadzornik.

Ptuj. Poroča se, da se vojaška rezervna bolnišnica preseli iz poslopja slovenske okoliške šole, kjer je bila nastanjena tri leta. S tem je vojaška uprava ustregla splošni želji, ker je bil že tri leta vsak redni pouk za slovenske otroke popolnoma nemogoč. Upamo, da se z vrnitvijo šolskega poslopja svojemu pravemu namenu povrnejo tudi v šolo normalne razmere in celodnevni redni pouk.

Žalec. Prireditelj izobraževalnih društev Petrovč in Vrbje v Žalcu, dne 27. januarja je bila obiskana od ogromne množice ljudstva. Velika Hodnikova dvorana je bila veliko premajhna. Prof. dr. Hohnjec je govoril o perečih vprašanjih sedanosti in o nalogah bodočnosti. Mladenke iz Petrovč in Vrbja so prav dobro uprizorile dve igri. Sloveča šentpeterska godba je med splošnim odobravanjem proizvajala celo vrsto komadov. Gledališki igri se bota na splošno željo ponovili v nedeljo, dne 10. februarja.

Zadnja poročila došla v petek dne 1. februarja.

Najnovejše avstrijske uradno poročilo

Dunaj, 31. jan.

Južnozahodno od Asiaga je bil odbit sovražni napad. Na vzhodnem delu visoke planote pri Asiagu je bilo bojno delovanje omejeno na živahen artilerijski ogenj. Število vjetnikov izza zadnjih bojov se je zvišalo na 15 častni in 660 mož.

Četverosporazum v vojni svet.

V mestu Verailles na francoskem zboruje ententni vojni svet, katerega se udeležujejo angleški, francoski, italijanski in ameriški generali in državni. Tudi član ruskega mirovnega odposlanstva v Brestu Litovskem, Kamenev, je odpotoval na Francosko, da obvesti četverosporazumove vlade o poteku mirovnih pogajanj.

Na-top nemške vlade proti štrajkojočim

Nemška vlada zelo energično nastopa proti organizaciji štrajkojočih delavcev. Razpustila je na podlagi zakona o obsednem stanju delavski svet, ki je vodil štrajk, in mu je sploh prepovedala vsako shajanje. Vlada je ta svoj sklep motivirala s tem, da se delavsko gibanje ne ozira na nobeno postavno določilo glede na javno varnost. Istočasno je prepovedala tudi vsako drugo zvezo, ki bi naj vodila s danji štrajk. Višje vojaško poveljstvo v Berlinu je proglasilo nad Berlinom vojno stanje. Civilna sodišča so nadomeščena z vojaškimi sodišči.

Ogrski državni zbor.

V seji ogrskega državnega zbora dne 31. januarja je ministrski predsednik Wekerle razvil svoj novi program ter je govoril o političnem položaju, o mirovnih pogajanjih, o vprašanju financ in razlagal sedanjo kardinalno zahtevo Madžarov glede na samostojno armado. O mirovnih pogajanjih ni povdal nič posebnega. Glede na državne finance je povdarjal Wekerle, da je mogoče zboljšati našo valuto le z višjim davkom na premoženje, t. j. z delno rekvizicijo premoženja. Madžari se borimo, je povdarjal Wekerle, za gospodarsko samostojnost, ali pravilno rečeno, za odcepljenje (od Avstrije) kakor tudi za samostojno armado. Naš cilj je: iz narodnega in gospodarskega vidika izvršena samostojna zgradba ogrske armade, ki tvori nadomestilni del skupne armade. To naše stremljenje je cesar odobril pod pogojem, da se ohrani enotno vodstvo in notranja organizacija ki naj zasigura skupni armadi enotnost in obrambno silo. Reforma se bo seveda izvršila šele po vojski. — Debate se je med drugimi udeležil tudi bivši ministrski predsednik Ti-za, ki je izjavil, da ga veseli sklep kralja o ustanovitvi samostojne ogrske armade, da pa ne

odobrava vladnega načrta o voilni reformi. — Poslanec Mihali je očital Tiszovi vladi, da je na podlagi navadnih laži vrgla na tisoče rumunskih žen in otrok v ječe. Z nemažari se postopa na Ogrskem kot z navadnimi sužnji.

Mirovna pogajanja v Brestu-Litovskem.

Po izjavi Trockega se je oglasil k besedi zastopnik ukrajinske ljudovlade Levickij, ki je izjavil, da si ukrajinska ljudovlada pridržuje zavzetje svojega stališča napram izjavi Trockega tako dolgo, dokler ne bodo pri pogajanjih navzoči vsi ukrajinski delegati. Vsled te nastale težkoče je podal zastopnik Nemčije, pl. Kühmann, izjavo, v kateri obžaluje, da predsednik ruske delegacije ni svoj čas z nobeno besedico omenil, da se bo to v imenu Ukrajine razven delegacije pod vodstvom Holuboviča udeležili mirovnih pogajanj še tudi drugi ukrajinski zastopniki, ki si prisvajajo pravico, da hočejo govoriti v imenu Ukrajine. Ukrajino kot neodvisno ljudovlado hočeta torej zastopati 2 med-eboj tekmujoči korporaciji. Dolžnost zavezniške delegacije je, da to važno vprašanje temeljito preskuša.

Trocki je nato izjavil, da svoj čas v resnici ni pričakoval, da se nahaja v Ukrajini še tudi neka druga korporacija, ki si lasti pravico, da zastopa Ukrajino. Vprašanje, kateri teh dveh ukrajinskih korporacij gre izključna pravica zastopati Ukrajino, bo končno veljavno odločil uspeh tekmovanja med obema zastopstvom.

Zastopnik Avstrije grof Czernin se je pridružil Kühmannovi izjavi, da je treba vprašanje, kakšno stališče naj zavzame ukrajinska delegacija pri mirovnih pogajanjih, odložiti do prihoda kijevske delegacije, pač pa bi naj med tem časom nadaljevala svoje delo komisija za teritorialna vprašanja, da se ne potratijo preveč časa.

Tej želji se je pridružil Trocki, nakar je bila seja zaključena. —

V Brestu-Litovskem so torej vedno nove in večje poteškoče. Grof Czernin je v avstrijski delegaciji nemirne duhove poročal z obljubo, da bo Avstrija dobila živila iz Ukrajine. Katera vlada mu bo sedaj dovolila ta živila: ali kievška ali charkovska? Trockij je mnenja, da bo odločil uspeh tekmovanja med obema delegacijama.

Zelo lep kratak zimski jopič deklško bluzo, površni jopič, svileni robec, robec iz volne, nov površnik temne barve, neprežgano pristno kavo odda proti moki, žitu i t. d. Vertačnik Maribor, Blumengasse št. 23, vrata 3.

Sprejem dva učence v uk, katera sta dobrih starišev, in sta vsaj z dobrim uspehom dovršila štiri-razredno ljudsko šolo. Ivan Rebek, stavbeni in umetni ključavničar v Celju.

Kupim pianino, madraca in posteljni vložek za denar in druge stvari. Naslov v upravnistvu.

St. nov. nje z 2 ali 3 sobami išče obitelj brez otrok ali takoj ali do 1. aprila. Ponudbe pod "D. L." na upravništvo "Straže". 22

Išče se takoj vinar. G. Serbec, Kamnica, Maribor. 23

KUPIM
dobro ohranjen
PIANINO
ali
HARMONI
Naslov na upravo tega lista št. 24.

Vojni cilji Bolgarije.

V seji bolgarskega sobranja je ministrski predsednik Radoslavov naglašal, da hočejo Bolgari časten mir, ki bi zapečatil njihovo narodno ujedinjenje. Priklopitev Dobrudže, ozemlja Morave in Macedonije k materinski zemlji Bolgariji ni v nobenem protislovju z mirovno formulo: Nobenih nasilnih pridobitev ozemlja in svobodna pravica samoodločbe narodov. Uresničenje te narodne volje mora bolgarska delegacija braniti v Brestu-Litovskem, kar je dosedaj vspešno izvrševala.

Razmere na Ruskem.

Boljševiki nadaljujejo zaplenjevanje zasebne posesti. Odredba boljševiške vlade določa zaplenbo vsega premoženja cerkva, samostanov in cerkvenih društev. To premoženje postane državna last. Nadalje je vlada zasegla vse zlato ter ga proglasila za državni monopol. Zlato in vsi izdelki iz zlata, ki presegajo določeno težo 16 zolotnikov, 1 zolotnik t. j. 4.2 gr., se mora proti odškodnini oddati državi. Tudi cerkve, muzeji in javne ustanove morajo svoje predmete iz zlata oddati. Tako gineva na Ruskem zasebna last, gineva pa tudi vse spoštovanje do reda in pokorščine. V armadi je izginila disciplina. Celi deli fronte so brez vojakov. Oddelki boljševiških čet se pretepavajo s Finci in Ukrajinci. Pri mestu Luck so ukrajinske čete boljševiške oddelke pesteno naklestile. Pri mestu Kišinev je bila bitka med boljševiški in romunskimi četami. Romuni so zasedli Kišinev in razvrščajo svoje čete.

VABILO

na

občni zbor Slovenske Kmetске Zveze,

ki se bo vršil v ponedeljek,

dne 4. februarja 1918 v dvorani hotela „Beli vol“ v Celju.

Začetek ob 1/2 2. uri popoldan.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o delovanju.
2. Naša politika.
3. Naše narodno gospodarstvo.
4. Slučajnosti.

ODBOR.

Lepa nadstropna hiša na voglu z dobrodočo trgovino mešanega blaga z velikim zelenjadnim vrtom in stavbiščem v Mariboru, v Magdalenskem predmestju se takoj proda. Vpraša se pod „Postojanke bodočnosti št. 132.“ na upravo tega lista. 132

Priden vinar s 3-4 delavskimi močmi se sprejme s 5. februarjem. Vpraša se pri Ignacu Tischler, Maribor, Tegethof-ova ul. 19. 125

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

Tretja izvanredna C. kr. državna loterija za vojaške dobrodelne namene.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

21. februarja 1918. Črna srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, poštno-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).

Vredni občni zbor

Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug

ki se vrši v sredo, dne 13. februarja 1918 ob tretji uri popoldne v posebni sobi Narodnega doma v Mariboru.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitev zvezinega odbora za dobo treh let t. j. devet odbornikov in štiri namestniki.
3. O organizaciji slovenskega obrtništva na Štajerskem poroča gosp. državni poslanec dr. Karel Verstovšek.
4. Nasveti in predlogi o ustanovitvi mojstrske boln.- in podporne blagajne.
5. Zahteve slovenještajerskega obrtništva.
6. Razni predlogi.

Gospodje delegati in povabljeni činitelji obrtništva se glede važnosti zborovanja in glede nadaljnega živela slovenskega obrtništva vabijo k zanesljivi udeležbi.

Z združnim pozdravom vabi zvezini načelnik:

B. Zupanc,
t. ž. načelnik.

Cvetje

iz vrtov sv. Frančiška

(glasilo III. reda) izhaja v Kamniku na Kranjskem in stane za celo leto 3 K.

Slovinci,
Naročajte
in razširjajte
Stražo!

+

Potrta globoke žalosti sporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena hčerka, oziroma sestra

Pepca Štuhec

po kratki, mučni bolezni in po sprejemu sv. zakramentov dne 23. prosinca t. l. v 24. letni mladosti 24 let mirno v Gospodu zaspala in je bila pokopana dne 25. prosinca na domačem pokopališču.

Istočasno se zahvaljujemo vsem, ki so naši nepozabni pokojnici ob njeni bolezni pomagali. Posebno se zahvaljujemo pred. da hovišini in vsem blagim srecem, ki so našo ljubljeno hčerko spremili k večnemu počitku. Svoje nepozabno pokojnico priporočamo v zveš spomin in pobožno molitev.

Sv. Jurij ob Ščavnici, dne 25. jan. 1918.

Žalujoča rodbina Štuhec.

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.
Papirna prodajalna Pristernik, Tegetthoff-ova ulica.
Trafika Handl v Tegetthoff-ovi ulici, Trgovina Czadnik v Stolni ulici.
Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).
Papirna trgovina Weigl Glavni trg.
Lagler Jos. Schmidpl.
Trafika Jož. Ortner, Schmidplatz 2.
Trafika v Gosposki ul. (nasproti hotela nadvojvoda Ivan).
Trafika v Grajski ulici.
Coretti, Grajski trg 7.
v Tegetthoff-ovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).
Trafika Žifko, Melje.
Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).
Papirna trgovina Scheidbach, Magdalenski trg 9.
Trafika Maher, Magdalenski trg.
Trafika Nerat, Franc Jožefova cesta 31.
Kresnik Ana, Franc Jožefova cesta 33.
Fleischmann v Krčevinah pri Mariboru.

Andritz pri Gradcu:

Trafika Schlacher Marija.

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.
Trafika v Narodnem Domu.
Knjigarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajncerl, Velikovška cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Kristel Ferdinand (organist).

Dobrna pri Celju:

Trafika Ropan Alojzija.

Dolenji Logatec:

Trafika A. Kraigher.

Fram:

Trgovina Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina Jurija Gajšek.

Gradec:

Zeitungsstand A. Klöckl, Jakominiplatz.
Zeitungs Exp. Kienreich, Sackstr. 4.

Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Št. Ilj v Slov. gor.:

Organist g. Anton Rozman (stara šola).

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina M. Zorko.

Kozje:

Trafika Vahčić.

Laški trg:

Trgovina Ošolin Jos.

Lebring:

Knjigarna Scheidbach.

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemljč.

Leoben:

Nickl Rupert.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vršič.

Mala nedelja:

Trgovina Senčar Fr.

Novacerkev pri Celju:

Jankovič Antonija.

Petrovče:

Trgovina Polanc Jozef.

Ptuj:

Trafika Franc Julis Glavni trg.

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. A. Marinčič.

Postojna:

J. Marinšič.

Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošec.

Trgovina A. Krempl.

Ruše pri Mariboru:

Organist g. Ivan Nep. Slaček.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Rože Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjancič.

Sternatal:

Cisel Matilda.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštanj:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Peter Čauš.

Sv. Tomaž pri Ormožu:

Trgovina g. J. Kegel.

Sv. Vid pri Ptuj:

Trgovina D. Tombah.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Vransko:

G. Brezovšek Ernest.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlig.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Naročnina se najlozje pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: **Upravništvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.** Posamezna številka stane 16 vin.

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za „Stražo“ znaša za celo leto 12 K, za pol leta 6 K in za četrt leta 3 K —. Naslov za pošiljatev naročnine: **Upravništvo lista „Straža“, Maribor.** Pozamezna številka stane, kedar obsega 8 strani, 16 v, na 4 straneh pa 10 v.

Kdor se ni naročen na „Slov. Gospodar“ in „Stražo“, naj to takoj stori. Oba lista prinašata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste v obojem. Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v „Slov. Gosp.“ in „Stražo“.

Gostilna

Alojzija Weber

Kamnici pri Mariboru

priporoča svoja izvrstna nova in stara vina, sadjavec, mrzla in topla jedila v vsakem času v veliki izbi. Cene zmerne, postrežba točna!

KUPIM

vojaštvo 30—40 vagonov bele repe, korenja, krme in pese po najboljših cenah. Ponudbe z navedbo cene za vagon na naslov:

A. KREPEK,

MARIBOR, Bismarkova ul. 19.

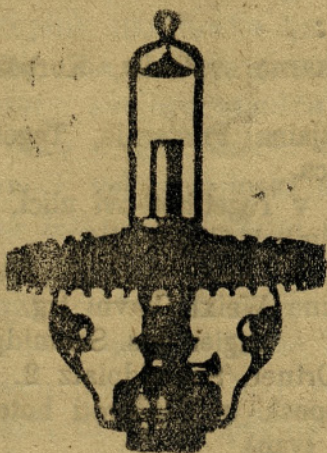
GOSTILNA

pri Vogrincu v Kamnici pri Mariboru

priporoča svoja pristna, izborna stara in nova vina iz okolice, sadjavec in pristno žganje. Izborna kuhinja in točna postrežba!

Za pristnost in izvor se jamči v dolnem obsegu.

VINA bele, rdeča in črna (dalmatinska) od 56 l naprej po povzetju prodaja in razpošilja tvrdka **F. CVITANIC** vdova **V MARIBORU**, Šolska ulica št. 5.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za slike. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Devoljuje članom posojila proti poroštvo, zastavi življenjskih polic, posestev, vreden starih papirjev ali znamenj na službene prejeme.

Vredajo se posojila v 7%, 15 ali 20%, leži v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obsekih.

Kdor želi posojilo, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2%.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848.40 kron. Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentuje jamstveno glavnice za 6.089.850 kron.

Eno cerkev ali altarno sliko poslika katol. umetnik, propagator umeni cirkevne, brezplačno, le povrnitev režijskih stroškov. Podrobna pojasnila daje „Revue pro umeni cirkevni“, Praga-Vinogradi, Krameriova 10. Češka.

Uč-nec in prodajalka se sprejmeta, v trgovini z steklom, porcelanom in galanterijskim blagom. I. Kovačič, Radgona.

Uence, zrep k in zdruv s primerno šolsko izobražbo ee s rejme takoj v trgovini z mešanim blagom L. Schwenner na Vranskem.

Dva vini arja.

le samostojne in spretne strokovne osebe, sprejem p d ugodnim pog j, kot 2000 ostr. 1500 kron place, letno 2—3 soenje dr, kos ujive, stanovanje, iz vinograda deputat. Za prehrano je dobro pekrbljeno. Le strokovno izobražene osebe se naj oglašijo pisмено ali ustmeo pri upravnistu „Straže“.

Kup'm srednje ali večje posestvo, na katerem bi se redilo več glav živine. Resne ponudbe takoj na upravo „Straže“ pod „Živa meja.“

Hša s prodajalno v Mariboru se proda za 45.000 K. Vpraša se pri Ani Golner, Maribor, Mozartstr. 48, I. nadstr. 25

Knjigarna, umetnine in muzikalije

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX Za gostilničarje: Papirnate servijete vstred novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Gostilna

Narodni Dom

v Mariboru

se priporoča cenj. občinstvu v Mariboru, v okolici in vsem, ki potujejo v Maribor. Točijo se najfinejša vina: Pekarčan i. t. d. Priznana dobra kuhinja.

V Narodnem Domu se vedno najde poštna slovenska družba.

Se priporočata

A. in L. Stelzer.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

IZDELOVANJE

raznovrstne cerkvene oprave kot oltarjev, kipov, vojnih spominskih plošč, kakor tudi prenovljenje istih ohranite po končani vojski našemu slovenskemu umetniku podobarju in pozlatarju

Ivanu Sojč

Maribor, Reiserjeva ulica št. 26.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Obre tuje hranilne vloge po

3 3/4 %

Za nalaganje po pošti na razpolago položnice poštne hranilnice št. 92465.

Daje posojila

pod ugodnimi pogoji na vknjižbo, na poroštvo in zastavo. Vknjižbo izvršuje posojilnica brezplačno; stranka plača le koleke.

Uradne ure

vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

OO „HOTEL BELI VOL“, Graška (cesarja Vi jema) cesta šte v. 9. OO